

El moment econòmic de les Illes Balears

agost 2013

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES

	Període	Nacional	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Inflació	Juny	2,1%	2,2%	1,6%	2,6%	1,8%	1,9%
Taxa d'atur registrat¹	Juliol	22,2%	13,0%	31,2%	17,2%	26,9%	28,5%
Variació interanual afiliació mitjana SS	Juliol	-3,6%	1,1%	-1,6%	-2,9%	-3,6%	-5,1%
Variació interanual atur registrat	Juliol	2,4%	-8,2%	0,2%	-0,7%	0,7%	3,5%

Font: INE, SEPE, TGSS i elaboració pròpia.

¹Taxa d'atur = Aturats / (Afiliats+Aturats)

D'entre totes les comunitats autònomes, **Illes Balears** és la que mostra una fortalesa econòmica més gran. Tal com es detallarà més avall, el mercat laboral balear és el que presenta més dinamisme, amb creació d'ocupació neta i la reducció més important de la desocupació. Aquest fet deixa la taxa d'atur registrat de les Illes com la més baixa d'entre les comunitats més turístiques. La inflació roman en una variació interanual semblant a l'espanyola.

Quant a l'economia **internacional**, la variació interanual del PIB en el primer trimestre de 2013 dels països de l'OCDE fou del 0,8%, igual que en el trimestre anterior. La taxa d'atur dels primers cinc mesos de l'any se situa en el 8% i no es preveu que aquesta ràtio davalli fins a l'any 2014. El Fons Monetari Internacional preveu un creixement per a les economies avançades de l'1,2% en el 2013 i del 2,1% en el 2014. Per als Estats Units la previsió és de l'1,7% el 2013 i del 2,7% el 2014. Les expectatives de creixement dels mercats emergents segons l'FMI són del 5,0% en el 2013 i del 5,4% en el 2014.

El Fons Monetari Internacional preveu per a la **zona euro** un creixement negatiu del 0,6% en el 2013 i una lleugera recuperació del 0,9% en el 2014. Destaca la recuperació que preveu per a Alemanya en el 2014 (1,3%), un punt percentual per sobre la previsió del 2013. El juny la taxa d'atur de la zona euro fou del 12,1%. En el primer trimestre del 2013 la balança per compte corrent de la Unió Europea registrà un superàvit de 29 mil milions d'euros. La variació del PIB del primer trimestre de la zona euro és del -1,1% interanual i del -0,2% intertrimestral.

A **Espanya**, l'estimació avançada de la variació del PIB interanual en el segon trimestre de 2013 és del -1,7%, davant el -2,0% del trimestre anterior. Segons el Banc d'Espanya, les taxes de variació interanual del mes de juny de 2013 del finançament per a les empreses és del -6,6% i per a les famílies del -4,4%. El maig de 2013 l'economia espanyola registrà un superàvit per compte corrent de 2.400 milions d'euros, quan un any abans presentà un dèficit de 625 milions d'euros. La causa es troba en la millora del saldo comercial

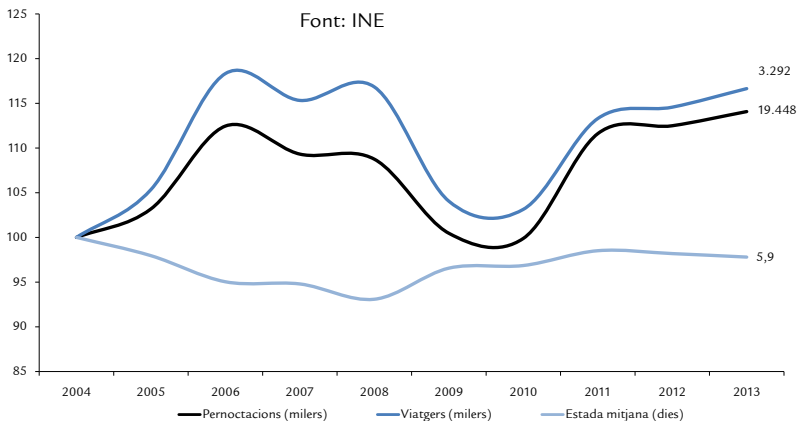
gràcies a l'augment de les exportacions i a una lleugera disminució de les importacions.

Les dades del **mercat de treball** presenten una evolució positiva a les Illes Balears un cop finalitzat el mes de juliol. Així, l'atur registrat experimenta una caiguda del 8,2% respecte del juliol del 2012, fins a situar-se en 69.354 persones i encadena nou mesos consecutius de baixades. L'atur cau a totes les illes, sobretot a Menorca (-12,3%) i a Eivissa (-11,3%). En canvi, en el conjunt de l'Estat l'atur creix un 2,4%. De fet, Balears i Catalunya (-0,7%) són les úniques comunitats autònomes on la desocupació experimenta un descens respecte d'un any ençà. D'altra banda, les dades d'afiliació mitjana a la Seguretat Social mostren, per tercer mes consecutiu, un augment de l'afiliació respecte de l'any anterior (1,1%), i s'arriba a 464.611 persones d'alta. Les Illes són, una vegada més, l'única regió on es crea ocupació neta, perquè en el conjunt nacional hi ha un descens de l'ocupació del 3,6%. Al juliol es registren 40.461 nous contractes, un 13,1% més que el juliol del 2012. La contractació acumulada dels primers set mesos de l'any ja supera en un 11,5% la contractació registrada en el mateix període del 2012.

La variació interanual de l'índex de producció **industrial** (IPI) del mes de juny a les Illes,

després de dos mesos de fort creixement, se situa en el -3,0%. Els valors baixen a totes les destinacions econòmiques dels béns, exceptuant als béns d'equip (53%). La taxa interanual espanyola és del -4,7%. D'acord amb les dades de l'IPRI corresponents al mes de juny, els preus industrials baixen (-0,1% interanual) per tercera vegada durant el primer semestre del 2013. La taxa espanyola repunta fins a un 1,3% respecte del juny del 2012. A les Illes, els preus pugen en gairebé tots els sectors industrials, especialment en el de subministrament d'aigua, sanejament i gestió de residus (5,4%). Durant els primers cinc mesos de l'any les vendes exteriors de la indústria manufacturera cedeixen un -29,0% respecte del mateix període del 2012 i les importacions davallen un -23,6%. Són destacables els augments en les exportacions d'articles de cuir (61,1%), aixetes (28,1%) i articles de joieria i bijuteria (25,9%). Respecte a l'ocupació, el sector secundari a les Illes Balears compta de mitjana el juliol amb 25.617 treballadors en alta laboral a la Seguretat Social (un 2,9% menys que l'any anterior). Al mes de juny, la demanda d'energia elèctrica en el conjunt de l'arxipèlag disminueix un -10,1% en relació amb el mes de juny de 2012. Aquesta rebaixa s'explica, en part, pel fet que el mes de juny ha registrat temperatures lleugerament inferiors als valors estimats com a normals (mitjana del període

GRÀFIC 1. PERNOCTACIONS, VIATGERS I ESTADA MITJANA A HOTELS A LES ILLES BALEARS. ACUMULAT GENER-JUNY

1971-2000). Considerant la demanda acumulada durant el primer semestre de l'any, la variació respecte del mateix període de l'any passat és del -5,9%. La baixada és general a totes les illes, encara que la més significativa és a Formentera (-15,4%).

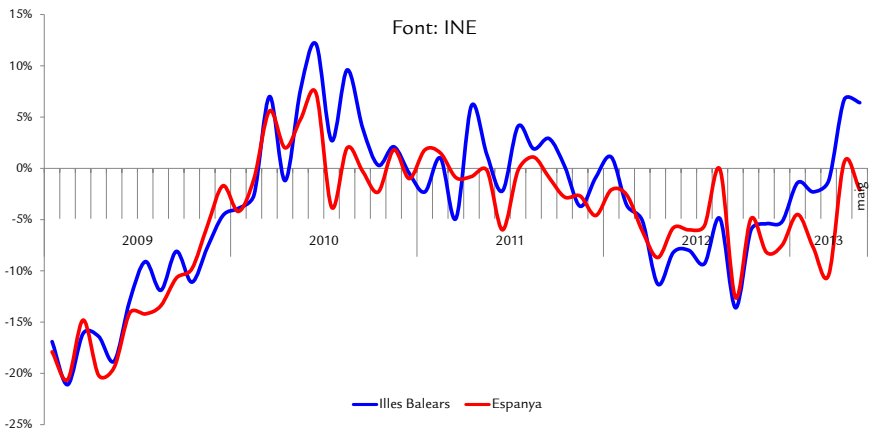
La **construcció** és el sector més endarrerit en el camí de la recuperació a les Illes Balears. L'ocupació registrada en la Seguretat Social en aquest sector es redueix al juliol un 4,5%, tant en el règim general (-5,8%) com al de treballadors autònoms (-2,3%). A més, la nova contractació registrada al Servei d'Ocupació de les Illes Balears es redueix al juliol un -6,1% en la construcció. Paral·lelament, el nombre de centres de treball del primer semestre del 2013 es redueix un 8,0% i se situa en devers 6.700 al darrer dia de juny. Segons dades de l'IBESTAT, el nombre d'habitatges acabats en els cinc primers mesos d'enguany arriba a 784, un 28,1% menys que en el mateix període de 2012. En canvi, la licitació oficial a les Illes Balears suma fins al maig 22,8 milions d'euros, la qual cosa suposa un increment del 36,3%. Cal destacar que en el conjunt de l'Estat la licitació publicada als butlletins oficials entre gener i maig cau més d'una tercera part (-34,6%). El nombre d'expedients visats pel Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears en el primer semestre del 2013 s'incrementa un

1,3% interanual, gràcies a les pujades de les Pitiüses (6,8%) i Mallorca (1,0%), ja que a Menorca es registra una caiguda (-3,6%). Quant al mercat immobiliari, fins al maig pugem les compravendes d'habitatges (9,9% interanual), tant en el segment de segona mà (12,9%) com en l'habitatge usat (6,9%). En canvi, la constitució d'hipoteques sobre habitatges es redueix a totes les illes en aquest mateix període, tant pel que fa al nombre (-28,5%) com a l'import total (-28,9%).

Els indicadors d'activitat dels sector dels **serveis** (IASS) del mes de maig refermen la reactivació apuntada ja el mes d'abril. La facturació de les empreses de l'arxipèlag augmenta i la variació interanual se situa en el 6,4%. Al conjunt de l'Estat la variació interanual és del -2,1%. Pel que fa a la xifra de negocis de les Illes, el sector d'hoteleria (19,3%) és el que mostra el creixement interanual més alt. Quant a l'índex d'ocupació, a les Illes la variació interanual del mes de maig augmenta un 3,6% mentre que a Espanya la taxa baixa un -1,7%.

Durant el mes de juny, les vendes del **comerç** al detall creixen per tercer mes consecutiu i la variació interanual de la xifra de negoci se situa en el 2,0%. A la resta de comunitats autònomes l'indicador presenta valors negatius i al conjunt de l'Estat la taxa

GRÀFIC 2. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA XIFRA DE NEGOCIS DEL SECTOR DEL SERVEIS (IASS)

El moment econòmic de les Illes Balears

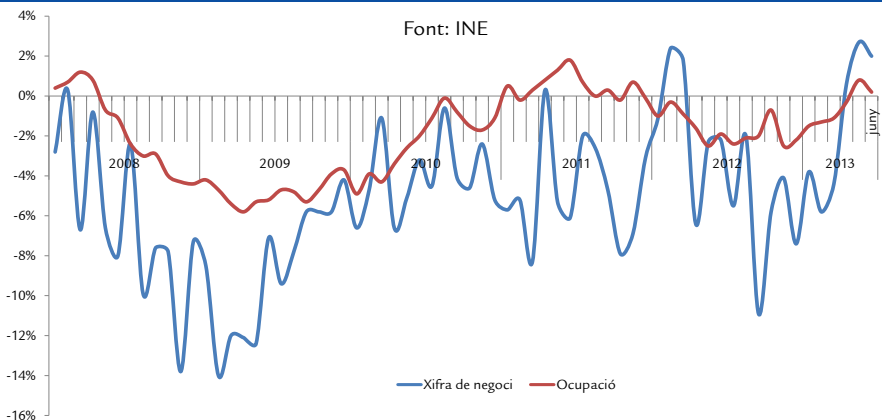
interanual cau un -7,0%. Quant a l'ocupació, a les Illes la variació interanual puja un 0,2% i a Espanya baixa un 1,9%.

El sector **turístic** de les Illes Balears comença la temporada alta assolint nivells històrics. En la primera meitat del 2013 el nombre de viatgers allotjats a hotels s'incrementa un 1,8% i el de pernотacions un 1,4%. L'ocupació a altres tipus d'allotjament també s'incrementa respecte del 2012, tant pel que fa als apartaments turístics (5,7% més de viatgers) com al turisme rural (4,4%). Aquesta millora dels resultats de l'any anterior se concentra en els residents estrangers. Així, l'arxipèlag balear és la principal destinació turística triada pels no residents. Segons l'ATB, les Illes Balears perden al mes de juny un 23,8% de turistes nacionals respecte del juny del 2012, mentre que els turistes estrangers pugen un 8,6%. Per illes, destaquen les Pitiüses, que en el sisè mes d'enguany augmenta el nombre de turistes en un 4,1% interanual. L'índex de preus hotelers a les Illes Balears torna a créixer un 2,6% respecte del juny de l'any anterior i els ingressos per habitació disponible ho fan un 2,7%. Cal destacar que l'arxipèlag presenta el major grau d'ocupació per places de tot l'Estat durant el juny (80,4%). Segons l'Egatur, el mes de juny la despesa total turística a les Illes Balears s'incrementa un 8,3% interanual. La despesa acumulada a l'arxipèlag fins a aquest

mes arriba a 3.618 milions d'euros, un 10% més que en el mateix període de l'any passat. Alemanya i Regne Unit han estat els països emissors que més han aportat al creixement registrat.

Al mes de juny, el sector del **transport** incrementa el nombre de passatgers arribats als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior (2,1%). El passatge arribat a Mallorca per via aèria es manté estable en el sisè mes del 2013 (un 1% interanual). En canvi, a l'Aeroport de Maó i al d'Eivissa es revifa l'activitat (el 3,6% i el 5,4% respectivament), cosa que s'esdevé per segona vegada enguany després de tres mesos de caigudes. En el conjunt de les Illes Balears, destaca l'increment dels passatgers d'origen britànic (5,0%) i el passatge alemany, que després d'un lleuger retrocés el mes de maig, s'incrementa un 3,9%. Els vols domèstics continuen la tònica negativa i en el sisè mes del 2013 la taxa de variació arriba al -9,1%. El passatge arribat als ports de l'arxipèlag en línia regular marítima amb força i creix un 12,9% al juny, després de les caigudes de principi d'any. Pel que fa al nombre de creueristes, l'augment també ha estat elevat (17,4%) i arriba a 175.600 visitants, davant els 149.500 viatgers arribats en el mateix període de l'any 2012. L'evolució de les mercaderies marítimes roman estable (-0,8%) des de gener

GRÀFIC 3. ÍNDEX DE COMERÇ AL DETALL. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA XIFRA DE NEGOCI I D'OcupACIÓ

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Juny	1,9%	2,1%	-	Juny	2,0%	2,2%	-	INE
Taxa d'activitat	2n Trim	60,1%	59,5%	-	2n Trim	67,5%	67,8%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Juliol	17.032,7	16.426,8	-3,6%	Juliol	459,5	464,6	1,1%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Juny	1.760,5	1.641,8	-6,7%	Juny	83,7	84,9	1,4%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Juliol ¹	21,2%	22,2%	-	Juliol ¹	14,1%	13,0%	-	SPEE-TGSS-Elab.pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	1r Trim	2,5%	0,6%	-	12/11	0,3%	-0,5%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	1.163,3	1.075,3	-7,6%	Juliol	8,8	8,8	-0,3%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Juny	5.100,8	6.587,8	29,2%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	1r Trim	-3,2%	-3,9%	-	1r Trim	-0,8%	-0,8%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	2.126,1	2.037,0	-4,2%	Juliol	26,4	25,6	-2,9%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Juny	20.757	19.254	-7,2%	Juliol	611,7	621,7	1,6%	REE
Índex de producció industrial (%)	Juny	-6,9%	-4,7%	-	Juny	2,0%	-3,0%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	1r Trim	-7,5%	-6,3%	-	1r Trim	-4,8%	-6,1%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	1.140,5	1.008,0	-11,6%	Juliol	35,1	33,5	-4,5%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Març	18.603	9.777	-47,4%	Juny	520	506	-2,7%	CSCAE-COAIB
Licitació pública acumulada (milions d'euros)	Maig	3.301,6	2.159,0	-34,6%	Maig	16,7	22,8	36,5%	SEOPAN
Serveis									
VAB, creixement	1r Trim	0,7%	-1,3%	-	1r Trim	0,8%	0,6%	-	INE-Elab.pròpia
Afiliats SS (m.)	Juliol	12.602,9	12.306,5	-2,4%	Juliol	389,2	396,7	1,9%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Juny	-5,2%	-7,0%	-	Juny	-2,2%	2,0%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Juny	9.698,9	9.371,1	-3,4%	Juny	2.117,3	2.162,0	2,1%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	Juny	-	-	-	Juny	506,1	571,5	12,9%	Ports de Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Juny	-	-	-	Juny	149,5	175,6	17,5%	Ports de Balears
Despesa Turística (milions d'euros)	Juny	5.830,0	5.983,0	2,6%	Juny	1.464,0	1.585,0	8,3%	EGATUR
Pernoctacions hoteleres (m.)	Juny	30.243,8	30.763,6	1,7%	Juny	8.572,7	8.548,6	-0,3%	INE

¹ Amb afiliació mitjana a la SS.

d'enguany, dada que suposa una aturada en les caigudes que mostraven des de l'any 2007.

Durant el mes de juny, els **preus** repunten a les Illes Balears i la variació interanual de l'índex de preus de consum (IPC) se situa en el 2,2%, quatre dècimes percentuals per sobre de la taxa registrada el mes de maig. A Espanya, la taxa interanual de l'IPC del juny és semblant (2,1%). Exceptuant el grup de comunicacions, el mes de juny tots els grups de consum registren taxes positives. Seguint amb la pauta observada els darrers mesos, els que més s'encareixen a les Illes són el de medicina (12,4%) i el d'ensenyament (6,0%). Al juny, la taxa de variació interanual de la inflació subjacent a les Illes Balears registra també una pujada del 2,2%. A Espanya, és sensiblement inferior i se situa en el 2,0%. A Espanya, la variació interanual de l'índex de

preus harmonitzat (IHPC) del mes de juny és del 2,2% mentre que la inflació interanual de la mitjana dels països de l'Eurozona és de l'1,6%. Finalment, l'indicador avançat de preus per al mes de juliol apunta a una frenada de la inflació i estima que la variació interanual d'Espanya se situarà en l'1,8%.

Data de tancament: 8 d'agost de 2013.

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria d'Economia i Competitivitat
Direcció General d'Economia i Estadística

**Unió Europea
Fons Social Europeu**
L'FSE inverteix en el teu futur

